

NEDEĚLE O CELNÉM A FARIZEOVI

VYSVĚCENÍ BRATRA MATÚŠE NA DIÁKONA

Dne 28. ledna 2018, v neděli o Celném a farizeovi, kterou začínají tři přípravné týdny před Velkým půstem a kdy se poprvé při pravoslavných bohoslužbách začíná opět po roce používat kniha, které říkáme *Triod postní*, byla v našem brněnském chrámu sloužena archijerejská svatá liturgie. Tuto liturgii sloužil přeosvěcený vladyka Izaiáš, vikární biskup šumperský.

Ještě před svatou liturgií byl na čtece čili žalmistu postřižen bratr Matúš Vavro. Během liturgie, po proměnění Svatých darů, byl pak bratr Matúš rukopoložen na diákona.

V tento den, kdy Pravoslavná církev svými bohoslužebnými texty, zpěvy a celkovým zaměřením kázání nás připravuje k blížícímu se Velkému půstu, se ústředním tématem nedělního kázání stalo podobenství o *Celném a farizeovi*. Toto krátké podobenství je popsáno v Písmu svatém Nového zákona, konkrétně u

evangelisty Lukáše (Luk 18,10–14). Svatý evangelista Lukáš více než ostatní evangelisté má tendenci klást důraz na soucit Pána Ježíše ke ztraceným a zbloudilým, k těm, koho odsuzuje a často i zavrhuje „slušná společnost“. Evangelní příběh o těchto dvou starozákonních mužích poukazuje zejména na odsouzení farizea.

V našem dnešním jazyce má slovo *farizeus* často pejorativní nádech, kdy je tímto slovem označován nějaký „náboženský pokrytec“. Vždycky tomu tak ale nebylo. V době evangelní byli farizeové spíše lidmi s neskrývanou a neobvyklou zbožností, horlivostí pro výuku Mojžíšova zákona a židovské tradice. Pravda, u někoho byla tato zbožnost spíše falešná a předstíraná, u někoho však zcela upřímná.

V tomto podobenství náš Spasitel nehovoří o tom, že by byl farizeus odsouzen, říká jen, že celník se do svého domu vrátil *ospravedlněn*. Pro ty, kteří naslouchali Pánovým slovům, byl celník příkladem zjevně špatného člověka. Byl považován za zkorumpovaného výběrčího daní ve službách římských okupantů. Byl nenáviděn a opovrhován všemi čestnými lidmi. Ale právě on odchází do svého domu ospravedlněn. Proč? Protože on o sobě ví a uznává, že je špatným člověkem, který už nemůže s ničím jiným počítat než jen s nezaslouženou Boží milostí. A také proto je připraven tuto milost (csl. blahodat') přijmout.

Proč je zapotřebí nepovažovat sebe sama za důstojného? Zejména proto, abychom se otevřeli Boží milosti, neboť naše svatá Církev říká o Bohu, že: *Jeho blahost a добрota je nekonečná, nesmírná a lidumilnost Jeho nevyslovitelná a nepopsatelná*. Pán je připraven smilovat se i nad tím nejhorším člověkem. Obtížnost tohoto úsilí však spočívá v tom, že člověk kvůli své hrdosti, pýše a nevíře sám sebe odcizuje a od této Boží milosti se odděluje. Není možné se smilovat nad tím, kdo si myslí, že žádné milosti mu není třeba, stejně jako není možné nasytit toho, kdo není hladový, či uzdravit toho, kdo není nemocný. Také proto se Církev tuto neděli modlí následujícími slovy: *Postarejme se o to, abychom si brali příklad z ctností farizeových, a usilujme o pokoru celného...* (1. verš z kánonu 5. písně na jitřní O celném a farizeovi).

„Bože, buď milostiv mně hříšnému.“ (Luk 18,13)

o. prot. Marek Malík

Fotogalerie:

Vysvěcení o. Matúše na diákona
Pravoslavná farnost sv. Václava
leden 2018

FOTOGALERIE

